

SVJETSKI DAN MLADIH U MADRIDU

Prvi Dan mladih održan je u Rimu 1984. godine, unutar tamošnje biskupije. Tada se okupilo oko 300.000 mladih.

Ovoj lijepoj inicijativi Pape Ivana Pavla II. odgovorio je velik broj mladih sudionika. Budući da su se mladi okupljali od godine do godine u sve većem broju, odlučilo se da se ovaj sastanak mladih proširi i van talijanske države. Tako da, 1987. godine, održava se prvi sastanak mladih van Rima, na blagdan Cvijetnice, u Buenos Airesu kada se okupilo više od 1.000.000 mladih, a 1989. g. sastanak je održan u Santiagu de Compostela. Godine 1991., u poljskome gradu Częstochowa, Marijansko svetišće, nastavlja se tradicionalni Svjetski dan mladih. Dvije godine kasnije, 1993., održava se u Denveru (SAD). Ovoga puta izabrana je moderna metropola, mjesto gdje nema svetišta, ali gdje ima velike potrebe da se vjera u Kristu pokaže, nosi i ostavlja za svjedočenje. Kasnije, 1995. godine u Manili (Filipine), okupio se najveći broj sudionika do tada, oko 4.000.000., a 1997. g. u Parisu, Francuskoj, novost koju donosi ovaj sastanak jest unošenje Križnjega puta i posjet Francuskim biskupijama u program. 2000. godine održava se jubilarni Svjetski dan mladih u Rimu, 2002. mladi katolički vjernici se sastaju u Torontu, Kanadi, 2005. g. u Kölnu, Njemačkoj, dok se godine 2008., sastanak održava u Sydneyu, Australiji.

Zadnji Svjetski dan mladih, 26. po redu, bio je ove godine u Madridu, glavnom gradu Španjolske. Između 16.-21. kolovoza, okupilo se više od dva milijuna mladih vjernika koji su u zračnoj luci Cuatro Vientos proveli noć bdijenja i dočekali proslavu zajedničke sv. Mise. Nedjeljnu sv. Misu za sve okupljene Papa je predslavio u koncelecijaciji s kardinalima, (nad)biskupima i u nazočnosti oko 13 tisuća svećenika. Na početku slavlja,

Mladi Karaševci u Madridu

u pozdravnoj riječi, madridski nadbiskup kardinal Antonio Maria Rouco Varela znakovitim je označio sunčano jutro koje se javilo nakon kratkotrajne oluje u noći koju su mladi proveli u bdijenju. Najme, kratka ali snažna oluja pokušala je otjerati mlade s mjesta klanjanja i molitve, ali nije uspjela, jer čvrsti u vjeri, nastavili su i dalje moliti pa je na čudan način to nevjere kako došlo, tako i prošlo. Ujutro, sunce je obasjalo glavni grad Španjolske i time najavilo svijetlo uskrsloga Krista koje se obnavlja u slavlju euharistije. Križ, koji je bio simbol jubilarne 1985. godine, postao je i simbolom sastanka mladih, a od navedene se godine predaje redovito poslije misnog slavlja mladima čija će država ugostiti sljedeći sastanak. Ove godine mladi iz Madrida predali su križ mladima iz Ria de Janeira.

Iz naših hrvatskih karaševskih sela sudjelovalo je na ovom duhovnom sastanku 10 mladih. Oni su krenuli prema Madridu 8. kolovoza, odmah nakon sv. Mise održane u temišvarskoj rimo-katoličkoj katedrali i vratili se 24. kolovoza.

U razgovoru s Milenom Tjinkul (23.g.) i Miljom Bokšanom iz

Karaševa, saznala sam detalje oko napornog, ali i loše organiziranog putovanja što se tiče posjete nekih turističkih objekata i nepoštovanja programa u cjelini. To se odnosi na itinerar koji su oni dobili prije polaska i kome su se veoma radovali, jer je tu bilo dosta turističkih lokacija (Venezia, otok Murano, Peschiera del Garda, Barcelona, Barcelonába, La Vall d' Uixo, Valencia, Madrid, Lourdes i Monaco). Najljepše iskustvo kažu da su imali u Lourdesu, gdje su na duhovnoj razini osjetili najveću milost. Golub Filka (18.g.) iz Klokotiča, priča da je njemu bilo lijepo jer je on znao od samog početka da mora ponijeti sa sobom vreću za spavanje. Čim su mu to javili, znao je da ne mora imati prevelika očekivanja, pa što se organizacije tiče i nije baš bio razočaran. Svjestan je da je teško napraviti program za više od dva milijuna mladih. „Svatko od nas je različit pa su tako i naše potrebe različite. Meni je bilo lijepo!“ Njemu je ovo bio prvi sastanak katoličke mladeži na kome je sudjelovao i obećaje da ako bude dobrog zdravlja i financijskih mogućnosti, neće propustiti sljedeći sastanak 2013. g. u Rio de Janeiru.

Slavica Muselin

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnooredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavica-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI

Tehnooredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Liubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

JEL MOGUĆE?

str. 3
pag. 3

SVADBE I TULUMI...

str. 6
pag. 6

ZAŽIVIO JE NOGOMET

str. 7
pag. 7

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XVIII
Broj: 77.
kolovoz 2011.
Anul: XVIII
Nr.: 77
august 2011

KIRVAJ U KARAŠEVU

Kirvaj u Karaševu proslavljen je 15. kolovoza, na dan kada je posvećena naša crkva i kada katolička crkva slavi svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo.

Poslije Isusova uzašašća, Majka Božja je živjela na zemlji još 25 godina, provodeći život u molitvi, poticao apostole i prvu kršćansku zajednicu na ustrajnost, strpljivost i odanost u vjeri u Krista koji ih čeka na nebu. Prije odlaska u nebo, Marija je još jednom željela vidjeti svoje apostole pa su se tako, kod njezinog smrtnog kreveta, okupili svi apostoli, osim svetog Tome. On je stigao tri dana kasnije i zaželio je vidjeti Majku Božju barem mrtvu u grobu. Tada su otvorili grob, ali u grobu nisu našli Marijino tijelo, nego su osjetili miris njezinih haljina i čuli anđeosko pjevanje, kako je Blažena Djeвица Marija uznesena na nebo s dušom i tijelom. Nakon što je Isusova majka blaženo preminula i završila tok

nastavak na 2 str.

nastavak sa 1 str.

ovozemaljskog života, smrt nad njom nije imao onakvu moć kakvu ima nad tijelom ostalih običnih smrtnika. Smrt kao rođendan za vječni život, uznese-nje na nebo, dušom i tijelom, za nas i naše spasenje!

Središnji događaj karaševskog kirvaja bila je svečana misa koju je s početkom od 12,00 predvodio vlč. Marijan Tjinkul u crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije, zaštitnice sela i župe iz Karaševa. Blagdan Velike Gospe prema karaševskoj tradiciji okuplja najviše vjernika na svetu misu. Vjernici za vrijeme svete mise doživljavaju učvršćenje svoje vjere i nalaze utjehu u vjeri. Ovaj je dan smatran posebnim, molitve koje se na ovaj dan upućuju imaju poseban značaj. Uz lupačkog župnika i velikog broja svećenika, misno slavlje je bilo dodatno uveličano prisustvom mnogobrojnih vjernika, kako domaćih tako i onih pristiglih iz drugih krajeva.

Pripreme za jednog od najvećih kirvaja iz okolice trajale su nekoliko dana. Po ustaljenom običaju, mještani su nekoliko dana prije kirvaja pristupili uređenju kuća i okoliša, pekli kolače i kuhali tradicionalna jela kako bi potencijalni gosti bili što bolje dočekani. Na opću radost djece, neposredno prije kirvaja stigao je u Karaševo i ringišpir, koji je narednih dana bio jako dobro posjećen, unatoč paprenim cijenama. I karaševska

Narodno veselje na kirvaju

Foto: L. Radan

komanda je uoči kirvaja površno popunila rupe na našem ulaznom putu ostavivši gostima dojam da je put uredno brinut tijekom cijele godine. (Nakon kirvaja rupe su se opet počele javljati, a isto se dogodilo i prije par mjeseci, nakon što je rupe zatrpala županija; najadekvatnije rješenje za naše mnogobrojne rupe bilo bi jedna plomba, a zatim i jedan „tratament termic“, kako je to ocjenio prije nekoliko godine gosp. Rusu, zastupnik PDL).

Karaševska komanda je pripreme za ovogodišnji kirvaj ali i za naredne kirvaje u Karaševu započela prije otprilike pola godine, na sjednici karaševskih vijećnika iz 07.03.2011. Tada su naši mjesni izabranici odobrili projekt odluke glade organiziranja i odvijanja kulturno-umjetničkih manifestacija nazvanih Dani općine Karaševo i Kirvaj naselja Karaševo, manifestacije koje će komanda i mjesno vijeće organizirati 15. i 16. kolovoza svake godine s novcima iz mjesnog budžeta, donacija i sponzorstva. Neizvjesno je da li će komanda novčano podržati i kirvaj u Jabalču, ako je već Nermid pustila da se snađe kako može, jer i to selo administrativno pripada općini Karaševo.

Desetak dana prije karaševskog

kirvaja, u sjedištu Zajedništva Hrvata sastalo se rukovodstvo Mjesne organizacije ZHR-a iz Karaševa i predstavnici Mjesnog vijeća naše općine u svrhu pronalaska adekvatnog rješenja za organiziranje „Kirvajskog veselja u Karaševu“. Nakon početnih burnih rasprava o različitim problemima, kada su svi govorili i nitko nije slušao, delegacije su napokon došle do zajedničkog zaključka. Atmosfera se razvedrila, a lansirane su čak i međusobne pohvale. Dogovoreno je da će na otvorenoj sceni u Karaševu naizmjenično svirati dvije formacije, od 20,00 do 22,00 formacija koju plaća komanda, od 22,00 do 24,00 formacija koju plaća Zajedništvo itd. Predstavnici Zajedništva su Konvenciju potpisali odmah, a predstavnici Mjesnog vijeća su obećali da će je potpisati u ponjedjeljak. Zašto su u međuvremenu pregazili sporazum i nisu više htjeli potpisati konvenciju, ne bismo mogli odgovoriti. Zašto toliko nastoje da plaćaju srpske formacije s novcima karaševskih poreznih obveznika, opet je teško odgovoriti.

Sve u svemu, na kirvaju u Karaševu svirala je jedna formacija iz susjedne Srbije s čijom vrstom muzike većina Karaševaka i nema baš previše afiniteta. Uostalom, ne-grapno se plesalo na muzici koju je servirao Mjesno vijeće, - karaševski tradicionalni danac na ritmovima srpskih kola.

Karaševska izvorna glazba sve je više potisnuta u pozadinu pred osvajačkim muzičkim trendovima iz susjedne Srbije, a mnoštvo Karaševaka, naročito stariji naraštaji, lišeno je tradicionalnog veselja i zabavljalo se na obližnim terasama uz hladno pivo i čevapčice.

Ivan Dobra

KARAŠEVSKA ZORA NA FESTIVALU DOLINE OLTA

U turističkom odredištu Čalimănești održana je 20. i 21. kolovoza ove godine XLIII. edicija Festivala „Pjesme Olta“ koja je upriličila preljepom gradiću iz rumunjske županije Vâlcea da oblači svečano odijelo i odjekne pjesmom i dobrom voljom.

Na kulturnoj manifestaciji organiziranoj od Mjesnog vijeća općine Vâlcea i Županijskog Središta za Sačuvanje i Promoviranje Tradicionalne Kulture Vâlcea sudjelovale su muzičke formacije i kulturni ansambl iz svih rumunjskih županija kroz kojih teče rijeka Olt. Pored kulturnih društava iz županija Braşov, Covasna, Harghita, Sibiu, Olt, Teleorman i Vâlcea, na Kulturnu manifestaciju iz Čalimăneştia pozvana je kao poseban gost te je po prvi put nastupila i Karaševska zora, formacija Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj. Kulturni projekt iz Vâlceae je već od svojega prvog izdanja priznat u krugu stručnjaka kao veoma rigurozan u promoviranju običaja, pjesama, plesova, narodnih instrumenata i autentične narodne nošnje svih sudi-onika.

„Promoviranje kulture u gradu Čalimăneşti ima veliki prioritet, zato što odavde polazi i razvoj jednog naselja, jedne pokrajine. Ovakve su kulteralne manifestacije ponos našega grada i predstavljaju svima nama razlog za veliku radost i veselje. Nitko ne smije prekinuti održavanje kulturnih manifestacija jer one stavljaju svoj utisak na ovo područje

Karaševska zora u Čalimăneştii

Foto: L. Radan

i prenose diljem države i inozemstva informacije o gradu Čalimăneşti“. To je moj poziv i zato sam uložio velike napore da ovaj festival ide dalje“, naglasio je načelnik Čalimăneştia, gosp. Ilie Amuzan. (Zajedno s tamošnjom općinom, Mjesno je vijeće osigurao smještaj i prehranu svim sudion-icima Festivala i to je jedna od razlika između tamošnjih mjesnih vlasti i naših, karaševskih; ovi prvi organizira-

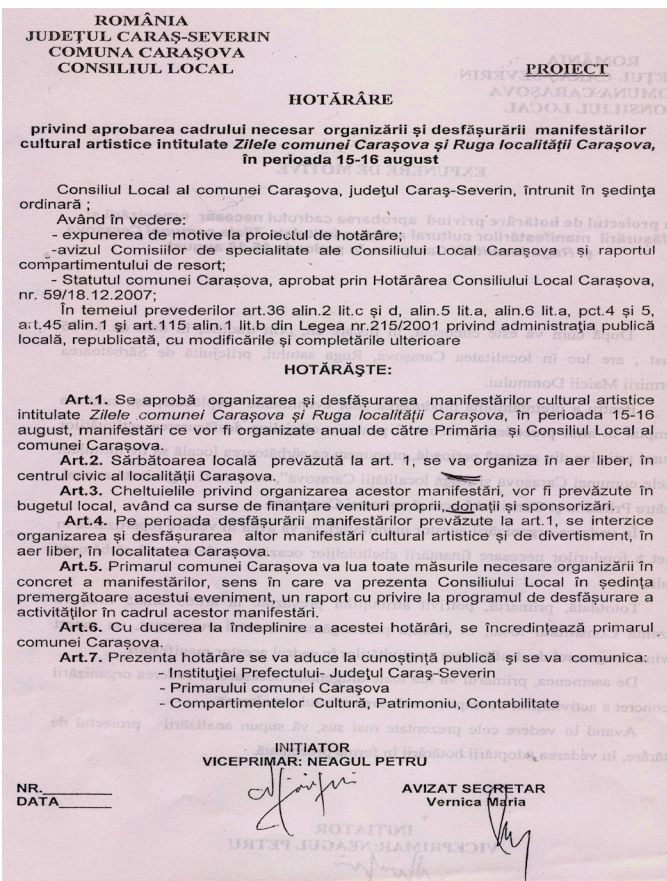
ju i aktivno se uključuju u odvijanje kulturnih manifestacija, drugi se protive, a zatim i ometaju kulturna zbivanja u našem mjestu).

Prije samog Festivala održana je od zgrade općine do Centralnog Paviljona revija narodne nošnje sudionika, a predstavnici svih folklornih skupina su s ponosom predstavili svoju folklornu skupinu i tradicionalnu nošnju mjesta iz kojega dolaze. Karaševska zora je otvorila festival „Pjesme Olta“ na otvorenoj sceni iz blizine Doma Kulture „Florin Zamfirescu, a zatim je uslijedio nastup ostalih sudionika događaja, među kojima folklorni ansambl „Cetăţuia“ iz Braşova, folklorni ansambl „Brădeţul“ iz Covasne, ansambl Čaluşarii iz Sibiuja i dr. Uvijek oblačeni u narodnu nošnju, bilo na domaćim i raznim inozemnim scenama ili pak prilikom nastupa na ovogodišnjem festivalu u Čalimăneştii, mladići iz Karaševske zore na najbolji način neguju karaševsku tradicijsku baštinu i promiču njezine izvorne vrijednosti. Mnogobrojni gledatelji i turisti pristigli u Čalimăneşti su velikim aplauzima nagradili prikazivanje atraktivnih i dobro uvježbanih plesova i pjesama kako naše formacije tako i drugih umjetničkih društava i folklornih grupa.

Ivan Dobra

Nastup Karaševske zore

nastavak sa 7 str.

Pa da mi smo Hrvati. Jedna je žena iz našeg sela udata za jednog Hrvata iz Hrvatske, te nam je taj gospodin, njezin muž donirao jedan red dresova koje vidite. **Prognoza prve utakmice?** Ja imam povjerenja u naše dečke i mislim da ćemo pobijediti jer ambicija nam ne nedostaje, no to ćemo tek sutra vidjeti. **Želim vam da sutra pobijedite!** Hvala.

Prva odigrana utakmica ekipe iz Nermiđa 28.08.2011. završila je 0-0 protiv ekipe C.S. Gradinari. Bili su prisutni oko 50-tak gledatelja. Za vrijeme igre akcija nije nedostajalo i jedoj i drugoj momčadi. Odigrana je jaka utakmica po toplom vremenu. Dečki iz Nermiđa dali su sve od sebe i pokazali veliku borbenost te zaslužuju sve pohvale. Bravo.

nastavak sa 6 str.

če za tu fresku treba da se upudi cel malter doli i da tenkuitamo 10 centi stenu. I onda smo pak vikali luđe iz sela i na celoj onoj strani smo oborili tenkujalu doli, smo očistili ti rostove od cigle, kako da može da radi, smo omili stenu. To je bila jedna rađa timarska, to se radilo leti kad su bile rađe poljske, ali luđe su ni razumeli. Celu stenu su uvili u tej var, onda tej profosor je sedel s nami, vikal stari luđe, sedeli su neki dva-tri meseca tu da upoznaju običaji. Sad je bilo malko i utjecaj od županije, mlogi su rekli će ovo je slutno, ali treba da razumemo će freska ne za nas i za naši unuci, nego za generacije posle stotina godina, će ta nema smrt, da te generacije vide kako smo mi živeli, kako je bila nošnja, što se radilo. To je sve simbolično. Simbolizirana je reka Karaš, običaji koji su bili, ovce da se vidi štem su se bavili naši stari, kosači idu da kose, luđe da kopaju. Čujem će neki pametnjak je rekao će to da se zapuši, kako to da učine će tu je naš narod proljal znoj i krv, oni neznaju što je to. To je naš narod radil i napravil i to je jako dobro za naše selo.

Naši konsilijeri i knez su promijenili destinaciju Doma Kulture. Od mjesta gdje su se držali spektakoli i drugi kulturni evenimenti, sad su napravili mjesto gdje da se drže svadbe, vjenčanja, mažorati, napravili su jednu formu restorana. Što Vi mislite o promjeni destinacije Doma Kulture?

Zašto su pocepali tej kamin ja to neznam, to je šteta. Neki misli će to se tiki tako napravilo, dođu novci iz budžeta, platiš. U to dobo smo išli od doma do doma, čovik je moral

Novoosnovana ekipa A.S. Partizan Nermed iz Nermiđa

da dođe na radu i da ne htel, ali to je bilo za nas, za naše selo, za našu decu. Ja neznam zašto su tamo pocepali, napravili su prvo dvoranu za sednice, obelili su sve naokoli, a mi smo tako hrđavo radili tad, ne financirano, nego s ljudimami. Sad oni tiko priko naše tenkujale su obelili. Znači će mi smo radili dobri. Nitko ne kral cement u to dobo i su radili majstori naši. Istina dodili su svakijaki inžineri, davali su nim indikacije. Tad ne bilo ovako, u kaminu su držani spektakoli, su ru-latali filmove i spektakoli od naši formacija. Gosp. Radan je to organiziral, su dodili i iz drugih strana, jedan put je došla radio-televizija iz Temišvara. Bilo je lepo, to je bila distrakcija za naše selo. Kamin je bil dosta do-bar, mi smo radili na toj sceni, to je napraveno od nas, u te fosne sam ja bil klini. Stolove novi smo učinili u Baltă Sărata u Caransebeșu i jedva smo ih donesli.

Je li preuređenje Doma kulture bilo prijeko potrebno ili je komanda trebala da se izbori za novci za druge investicije, na primjer za kanalizaciju?

Trebalo je da su napravili put, će nemamo put za Đelug, ne možemo da idemo Kajćam, trebalo je da su napravili druge i druge stvari. Nemamo kanalizaciju u selu, a ne ovake stvari da se čine. Meni je bilo jako drago da napravimo nešto u selu. Mi nesmo Rumunji, makar će se reklo će imamo ista prava kao oni, ali to nikad ne bilo istina, mi sve smo bili po potragu. Prije je bilo jedinstvo, ne kao sad, ovej razdor, ova mržnja, ovo je dosta slutno i sramota. Se veli će vode konsilijeri selo jer mi smo ih votirali, mi prije smo morali da damo jedan raport prid narodam, to se

dobilo, toliko se potrošilo, to imamo ješte da izradimo, sad nitko ti to ne poveda. Valja da su ti konsilijeri Bog u selu? Narod nema nikaku reč da kaže? Sad možeš da slomiš noge po ovi putevi, mi imamo zemlje kod koji ne možemo da stignemo će nemamo puteve. A mi Karaševci živimo od zemlje. Na sve strane se krade i se čini ono što ne treba, a luđe koji bi imali jednu reč da kažu - ne sluša nitko i ne pita nitko. Sam rekal sto put knezu i za ove „semne od circulatie“, od kad mu povedam da ih metne će la da se učini zlo. Ja sam napravil s Karaševci i ovej most i onej, ali sad ne može se to, sad je toliko skupo će to ne možeš da napraviš. Sam rekal knezu će ovej most može da podnose 10 tone i onej isto toliko, zašto onda prode s 50 tone, la da ga slome i mi lamo da okaljamo, ali kamo i kudi. Metni znak tamo da vozači vide će postoji „limitare de tonaj“ i onda tko ga slomi la da ga plati, zašto cel narod da stigne da pati, će nelaju ovi iz komande da metnu znak. To je legalno nešto, knez s policijom ima tu obavezu i tu mogućnost da metnu taj znak. Ja sam živel te godine kad nesmo imali most, ovde su kopali luđe, jeni su i umrli. Smo dali svaki neki lej, smo kupili cement, ni pomogla županija i se to napravilo, ali treba da čuvamo. Sam velel će bi trebala županija da napravi most kod Arsulove vodenice, gosp. predsjednik županije Frunzäverde da nim napravi most da mogu da idu tonaži veliki priko njega. Ovi koji se gužvaju da rukovode ovo selo, da govore s gosp. Frunzäverde da nim pomogne da učinimo jedan most.

Hvala lijepo na Vašem vrenu.
Lina Tincul

JEL MOGUĆE?

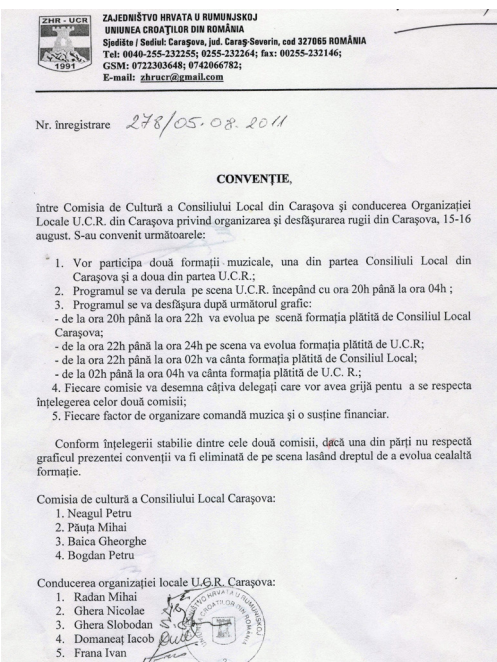
Jel moguće da te netko zalaže? Jel moguće da te netko ukrade? Jel moguće da te netko prevari? Jest.

Sve je moguće. I da te zalaže i da te ukrade i da te prevari i da te izda. Sve je moguće. Za ništa ne treba čovik da se čudi. Što je bilo od kad je svet i sad je. Ništa ne novo.

Makar će znam te stvari ne možem da se načudim, probam da razumem zašto neki luđe su dušmanasti, zašto drugi ne briga za drugi, samo uzmu i ne pitaju. Probam svom snagom mozga da razumem tu stvar i ne možem da joj nađem rešenje. Osećam se kakon jedno dete koj sidi ispred jedne formule od matematike, tišti mozak i ne može da joj pronađe rešenje. Mućim se s temi pitanji kakon neki ludul, će ja znam kako je bilo u Karaševu kad sam bil dete. Sećam se mojeg pokojnog dede Jakoba Miloje koji je za mene bil model ponašanja. Čovik od reči, koji ne pogazil reč, makar da se zemlja tresla. Čovik od vertikalne, ozbiljan, čovik u kojeg si mogal da se pouzdas će nela da te izda. Ja se za taki luđe sećam, ja za taki luđe znam će su bili u Karaševu, ovo što vidim sejdan, Bože oprosti, da ne grešim dušu, da se ne rasrdite na mene što sam direktan, biće da grešim, biće da ne vidim dobri, biće da mi mozak pomućen taštinom i da sudim luđe pogrešno. Biće da ja mislim će ja sam nešto posebno i tej grej govori iz mene. Ali nešto osećam, nešto što vika iz mene kakon javak koji bi da izbukne nadvor iz mene kakon reka, koja bi da pokine vas trulez što se je nakupil godinama pored obale i koji travi sve naokoli. I siguran sam će to ne samo „orgoliju“ što osećam, to je glad za pravdom i istinom. To je ono što svaki normalan čovik oseti kad vidi nepravdu i neistinu. To je ono kad gledis čoviku u oči i uvatiš hrabrost i kažeš: „Človeče, lažeš! Človeče, nepravedan si!“

To me tera da uzmem plajves u ruke i napišem nekoliko retka. Če makar će vidim laž, nepravdu okol mene, ja verujem ješte, verujem će ješte jesu luđe u Karaševu kaki je bil moj deda Jakob Miloja. Njima se obraćam, njima pišem, tel bi da s njima povedem ovej razgovor, da govorimo kakon čovik čoviku, tel bi da čujem, makar će to ne moguće će ove reči su napisane na hartiji, tel bi

da čujem odgovor na pitanje koje me mući; jesam li u pravu ili nesam, će ovo vreme u kojem živimo je vreme laži i prevare, će sve se je obrnulo naopako. Ili grešim; ja sam se toliko uvatila za nešto, kakon malo dete, ne bi da popustim, vrištim, javkam i tropkam iz noga da dobijem baš onu sigračku koju bi ja, a ne onu koju treba po pravu da dobijem.

Poslušajte braćkote što imam da vim kažem. Znam će biće mlogi lam da rasrdim, tel bi da govorim za nas karaševski kirvaj, znam i ja, mlogi su siti od te teme, posle onoga što se dogodilo prošle godine svakom čoviku duša je plna i preplna s tom temom. Znam će jesu mlogi luđe koji celu godinu rade nadvoru, jedva čekaju da dođu doma da vide familu, da se odmore, razvesele, opuste, proturvine s pajtasi itd. Sve to znam. Znam će mlogi ne briga koja muzika sviri. Na kraju, krajeva, kad glidiš iz perspektive čovika koji bi da se opusti i odzabi za nevolje koje ima na radi razumljivo je, ljudski je da tako bude. Drugo nešto smeta. Smeta ovo: da si daš reč će laš da poštuješ dogovor i kad izlezneš nadvor da pogaziš što si rekal. Da pružis ruku čoviku i da mu poglenuš u oči, da mu kažeš „ovo što smo dogovorili na ovoj sofri je zakon, tako la da bude“, kad izlezneš nadvor da odzabiš. Eto

to se dogodilo u petak, nedelju dana prije kirvaja. Došla je delegacija iz komande u Zajedništvo da dogovorimo kako da činimo za kirvaj, da ne bude kako je bilo prošle godine. Da se dogovorimo da bude sve lepo i složno. I dogovorili smo se. Dogovorili smo se da obe muzike budu na istoj sceni, na sceni ispred Zajedništva, da i jedna i druga muzika svire sve po dva sata, da ne turaju jedna priko druge, da bude lepo i veselo. Čak smo se dogovorili da nas zajednički dogovor metnemo na hartiju, da potpišemo svi i koj se ne drži za njega da se zna, koji je tej koji „cepa narod i čini skandal“. Ne to trajalo mlogo, čim su izlezli nadvor, neki, ne svi, ne bi da spominjem imena, i onako mržnja u selu je stigla do nepodnošljive razine, čim su izlezli nadvor zgazili su dogovor. Kad im je bile odnešena hartija da ju potpišu, prvo bilo je rečeno će luđe nesu tu, su ošli na radu, laju da potpisu u ponedelnik, u ponedelnik više nesu tel. I eto tako bilo je izgledalo će kirvaj la da bude pak kaki je bil prošle godine. Sva sreća, pobedil je razum, kako veli prof. Radan „zlomu moraš de se kreneš nastranu“, ne vodi nikamo da se inatiš se nerazumnim i Zajedništvo je odustalo da ovu godinu uzima muziku, da ipak bude „lepo i veselo“ i da ne gleda luđe na skandal. Ja sad pitam: Jel moguće da lice ne počerveni i ne pukne koža na njemu od sramote će si obećal i nesi održal reč? Jel moguće da pogleneš čoviku u oči i da te ne progaclje sramota u duši, da se ne pitaš „kaki čovik sam ja, bojim se da održim reč koju sam obećal“? Jel moguće da si pogleneš deci u oči i da im kažeš: „cukne vi nena, slušajte, budite poštene, budite luđe“, jel moguće da to napraviš i da ti ne počerveni lice od sramote? Jel sve to moguće? Neznam. Neznam. Kaži mi ti dragi čitatelju koji postojiš, znam će postojiš, ti koji ješte imaš moć da proseješ istinu od laži, pravdu od nepravde. Jel to moguće? Grešim li? Govori li iz mene „orgoliju“? Ili govori iz mene ono što treba, žed da se kaže istina, žed kad vidiš nepravdu da zjavkaš kakon kurjak „človeče nepravedan si, človeče lažeš!“

Iacob Domaneat

PATNICA I RADNICA

Sve što obavlja jedna seoska djevojka, zatim majka, u rukama, u kući, u dvorištu, na njivi, u ogradbi s domaćom živeži, to čini i Marija u Nazaretu.

Pogled iz kuta

Uredno, razborito, marljivo. Uvijek ljeti misli i na zimu, a zimi i na ljeto. I u hrani i u odjeći i u obući. Misli i na Josipa i na Sina Isusa. Najmanje na sebe samu. Posebno misli na druge siromahe, iako je ta Sveta obitelj bila među siromašnjima i u Nazaretu i u Galileji. U taj rad ulazi i odgoj Isusov. Briga i čuvanje, zdrav razvoj, polazak u sinagogu, čitanje Biblije, jer je svjesna da je Bog dijete posebno njoj povjerio... Svake subote pohađa sinagogu. Sluša što predstojnici govore, kako tumače da će doći Mesija preko Djevice. Ona šuti. Nikada nijedne Božje zapovijedi nije prestupila. Vjerna u svemu, kako je obećala arhanđelu. Umalo nije doživjela i srčani i moždani udar kad Ga je „izgubila“ u Jeruzalemu u njegovoj 12. godini. Pratila Ga u njegovom javnom misionarstvu po Palestini i „pomagala mu iz svojih dobara“, iz svoje sirotinje. Obratila se Isusu u Kani da izvuče sirote mladence iz nevolje; čula toliko puta od svoga Sina da su braća, sestre i majka. Njegova ona koji Božju riječ slušaju i opslužuju; čula pohvalu da je čak ta nova duhovna rodbina blaženija od tjelesne majke... A ona i tjelesna Majka, i ujedno savršeno sluša i održava Riječ Božju!

Recimo odmah: katolička majka, supruga i žena vidi da je Bog stavlja na osobit životni ispit. O njoj uvelike ovisi ne samo njezino osobno spasenje, ne samo spasenje njezinog čeda, muža i obitelji, nego i razvoj Kristove zajednice i Crkve. Može biti graditeljica ili, ne daj Bože, razarateljica Crkve, nacije, države. Može se razumno zanositi idejom tzv. emancipacije, oslobađanja od zastarjelih oblika života. Ali ludo čini ako misli da se može emancipirati od nezastariva Božjega zakona koji je ugrađen u naravnu strukturu, u krvotok muškoga i ženskoga bića.

Moralno zdrava žena i majka rađa zdravu obitelj. Zdrave obitelji tvore zdravu Crkvu, zdravu ljudsku

zajednicu. Crvljivo stablo rađa crvljive plodove. A tko je željan crvotočine u sebi, u obitelji, u Crkvi?

Mi danas molimo Majku Mariju da ne iščeznu djeca s koljena, ruku i prsiju naših majki; da djeca zauzvrat budu blagoslov svojim roditeljima; da puno više od same zabrane Ne ubij, posvuda odjekuje: Ljubi djecu svoju, Ljubi bližnje svoje. Umjesto Ne sagriješ bludno, Ne poželi, da posvuda osjećamo: Poštuj svoje i tuđe tijelo, poštuj dušu iznad svega, poštuj imovinu, Ljubi Boga svim bićem svojim!

Marija je prošla sve faze zdrave ženske osobe: djevojka, zaručnica, majka, udovica. Možda joj je najveća patnja bila što je pokopala svoga muža, pa onda i svoga Sina. I ostala sama. A ona bi radije da je ona umrla. Ne, nego kako Bog hoće. I ne znamo koliko je ostala sama. Dobro, nije ostala sama, nju je prihvatio sv. Ivan.

Gospodinovo Uskrsnuće – Gospino Uznesenje

Završetak Križnoga puta jest doduše grob, ali za Isusa samo

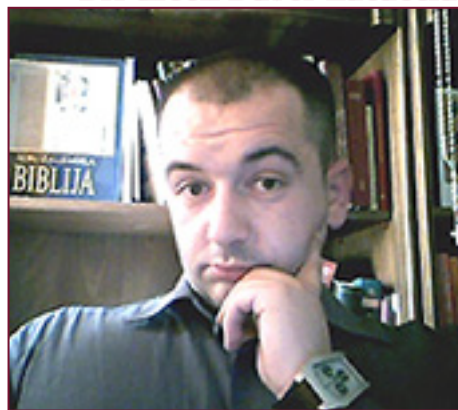
nepuna tri dana. I onda slijedi anđeosko odvajanje grobnoga kamena, zora novoga dana, uskrsnuće Gospodnje! Otac je nebeski nagradio svoga Sina za svu vjernost, kao nikoga do tada: uskrisio Ga je od mrtvih da više nikada ne umre i postavio Ga je sebi zdesna. I suditi će žive i mrtve. I Njegovu Kraljevstvu neće biti kraja.

Bog je povlašteno nagradio i Majku Isusovu. Uznula ili umrla, nije bitno. Uznio ju je dušom i tijelom u nebesku slavu. Zauvijek. S njom je već dovršio djelo spasenja, ono što će s nama ostalima dovršiti tek nakon Sudnjega dana.

„Znamo pak da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani. Jer koje predviđje, te i predodredi da budu suobličeni slici Sina njegovoga te

da On bude prvorodenac među mnogom braćom. Koje pak predodredi, te i pozva; koje pozva, te i opravda; koje opravda, te i proslavi“ (Rim 8, 28-30), riječ je Gospodnja! Predviđje. Predodredi. Suoblični. Pozva. Opravda. Proslavi. Ni na kome se te Božje milosne akcije nisu tako obistinile kao na Blaženoj Djevici Mariji koja s Bogom surađuje i ljubi Ga. Zato je ona najbližaviji primjer kako se Boga sluša, kako se Njegova sveta volja ispunjava, kako se ljudsko biće osjeća ponosnim što se nalazi u službi Božjoj. „Evo službenice Gospodnje“.

Dr. theol. Davor Lucacela

RELIGIJA

nastavak sa 8 str.

nikakva tragedija, jer kroz vrijeme rezultati će doći.

Dvanajest je sati i započinje prva utakmica seniora. Po toplom i sparnom vremenu Starigrad je poveo s golom Marjana Dragije iskusnu ekipu A.S. Hercules Băile Herculane i poluvrijeme završava u našu korist. Drugo poluvrijeme igra se dosta ujednačeno, ali jedna mala nepažnja našeg vratara koji sam ubacuje loptu u vlastitu mrežu donosi izjednačenje i radost gostima. Nakon par izmjena naših igrača ekipa dobiva novo osvježanje i pred kraj drugog poluvremena uz dobro timsko zalaganje, Marjan Dragija postiže i svoj drugi zgoditak povisivši rezultat. Utakmica završava 2-1 za Starigrad i prva tri skupocjena boda na rang ljestvici prvog kola IV. lige pripadaju Starigradu. Pobjeda je bila još slađa, jer je 01.08. klub Starigrad Karaševo 1299. slavio prvi rođendan, Marjan D. imao je dan poslije utakmice svadbu, a i naš dragi novinar F. Š. što piše za sportske novine Fotbal Vest okladio se s nama i jednim našim igračem da u prva tri kola u IV. ligi nećemo skupiti niti bod, tj. nećemo zaraditi niti jednu utakmicu u prvih tri kola. Oklada je bila ako izgubi ekipa, mi plaćamo njemu ručak, a ukoliko on izgubi i ekipa zaradi on će dozvoliti Tudoru, jednom

Starigrad Karaševo za vrijeme utakmice protiv Herculane

našem igraču da mu ocrije brkove koji nosi već 15. godina. Na našu sreću i njegovu nesreću mi smo utakmicu zaradili pa smo se poslije utakmice svi fino zabavili i zdravo nasmejali gledajući kako mu briju brkove. Čestitke svim momcima! Bravo. Igrali su prvu utakmicu: Filca M., Mihaila G., T. Doru, Ivanoaica T., Domaneanț M., Ghera M., Neagul M., Tincul C., Ștefănesc D., Beul M., Draghia M., Bogdan C. 60min., Draghia Z. 60min., Ghera S. 75min., Hațegan D. 80min. . Prva utakmica nam je donjela pobjedu no znamo da nas čekaju teške utakmice, jer ovdje igramo s velikim gradovima poput Ričice (Reșița) Ocelu Roșu (Oțelu Roșu), Karansebeș (Caransebeș), Anjina (Anina), Bokša (Bocșa), Moldova Nova (Moldova Nouă) itd. Koji mogu vrlo lako napraviti dobru selekciju igrača i imaju

odakle izabrati. Još jedan problem predstavlja odlazak igrača na privremeni rad u inozemstvo na mjesec, dva. Sve dok igraju na volonterskoj bazi ekipa mora improvizirati što nije baš ugodno rješenje pogotovo kad će biti puno jači suparnici od nas. Sljedeća utakmica igra se protiv F.C.S. Bistra Glimboca u Glimboki. Sretno dalje i hrabro naprijed.

P.S.: 27.08.2011. odigrana je i utakmica F.C.S. Glimboca – Starigrad. Rezultat 2-0 za domaćine, dok su juniori izgubili 3-0. Treće kolo igra se na stadionu iz Arsenala u Ričici, gdje Starigrad Karaševo 1299. ugošćuje A.S. Timișul Slatina Timiș.

Novosti možete pratiti i pročitati na našoj web stranici www.starigrad-karasevo.net a program odvijanja utakmica na <http://www.frf-ajf.ro/>.

Slobodan Ghera

Croații, nunta și mustața lată...

STARIGRAD KARASEVO – AS HERCULANE 2-1 (1-0)

20 august 2011, ora 12.00, stadion „Arsenal“, spectatori 50
Au marcat: 1-0 M. DRĂGHIA (45); 1-1 DUICU (65); 2-1: M. DRĂGHIA (88)
Starigrad (antrenor Slobodan Ghera): Filca 5,5 – Domăneanț 6, Ivănoaica 6,5 (cpt.), Mihailă 6, Topală 5,5 (78, S. Ghera) – C. Tincul 6, M. Ghera 7 (90, D. Hațegan), M. Neagul 6, Ștefănesc 5,5 (66, Z. Drăghia 6) – M. Drăghia 7, Beul 6 (66, Bogdan 6)

Pe bancă: Z. Ursu
Hercules (antrenor Nicu Corneanu): Staicu 5,5 – T. Pătășan (cpt.) 6, L. Văduva 5,5, Iliescu 5,5 (46, G. Răzvan 5), Becia 6 – Duicu 6, Didea 5,5, Ferescu 6, Cioabă 5 (79, M. Pătășanu) – Ciungu 5,5, Răescu 6

Cartonaș galben: Ciungu
Arbitri: I. Voican – I. Cocora, I. Holban (toți din Bocșa)

● Klubul sportiv Starigrad 1299 Karaševo dorește să reprezinte etnia croată din Carașova. Echipa este compusă din tinerii comunei, coordonați de către Uniunea Croaților din România, care are sediul în comună. De altfel, la meci a fost prezent și deputatul minorităților croate Mihai Radan, alături de finanțatorul Croației Clocotici, preotul Petar Dobra.

● Echipa este antrenată de către Slobodan Ghera, ajutat în teren de fratele său Milovan, în fapt creierul formației. Mai mult, trupa a fost înființată pe principii „copiii să fie titulari” și doar dacă este cazul să intre artileria grea: antrenorul și Cristian Bogdan. Croații s-au pregătiti pentru meci ca de sârbătoare și își vor filma fiecare partidă.

● Cum croații sunt o nație ambițioasă, ei au primit un stimulent

chiar din partea „F.v.”. La înscrierea în Liga a IV-a am făcut „un pariu de ambiție” cu căpitanul Tudor Ivănoaica, că nu vor reuși un punct în primele trei etape, miza fiind propria mustață, care o port cu mândrie de 15 de ani. Mașina de fotbal croată s-a pus în mișcare, iar „bărbierul carașovan” Ivănoaica, foarte sigur pe el, a venit la teren cu spuma și aparatul de ras. Bineînțeles că la final, „sentința” a fost pusă în aplicare la Starigrad, chiar pe terenul de fotbal. Satisfacția croată a fost imensă, în frunte chiar cu ob-

servatorul de joc Lucian Manole (cine altul?!).

● Până atunci însă, partida a fost una specifică dintre o nou promovată și o echipă care se chinuie ani buni la subzistența în Liga a IV-a.

● Iar ca ziua să fie „plină” pentru croații, Starigrad a dedicat victoria omului meciului, atacantul Marian Drăghia, care sâmbătă a realizat o „dublă” și care duminică s-a căsătorit cu Adam Milenka (21 de ani), cărora ne alăturăm și noi cu urarea „Casă de piatră!”.

La cald...

NICU CORNEANU: „Sunt cel mai afectat de rezultat. După cursul jocului, nu trebuia să pierdem acest meci. Am avut probleme de efectiv. Am dat credit jucătorilor tineri, care au jucat bine. Păcat de aceeași greșeală de marcaj. Eu pierd trei puncte, alții mustața. Asta este”.

TUDOR IVĂNOAICA: „Victorie frumoasă pentru colegul nostru Marian Drăghia. În campionat o să facem ca azi (n.r. - sâmbătă). O să-i radem pe toți, care se mai îndoiesc de valoarea croaților! Să le fie învățătură de minte!”.

FLORIN ȘTIUBE

Golurile

1-0: Drăghia a înscris cu un șut pe jos de la 11 metri, lateral dreapta, după o pasă a lui Ghera; **1-1:** Duicu a reușit un eurogol, cu un șut sub bară de la 40 de metri lateral stânga, după o greșeală a portarului Filca; **2-1:** Ghera a luat o acțiune pe cont propriu pe flancul stâng, a driblat doi adversari și a scos mingea la șase metri pentru același Drăghia, care a înscris cu un șut pe jos pe centrul porții.

Articol preluat din ziarul Fotbal Vest

POČELA JE NOVA NOGOMETNA SEZONA 2011/2012.

STARIGRAD KARAŠEVO 1299 OVE GODINE ZAPOČEO JE U VIŠIM RANGU NATJECANJA, TJ. U IV LIGI!

Nakon samo godine dana od osnutka hrvatskog nogometnog kluba Starigrad Karaševo 1299. i upisa u najniži rang natjecanja V. Rumunjske nogometne lige, Starigrad je tu sezonu završio na 4. mjestu s 42 skupljenih boda. Sigurno kada ne bi naši sportaši morali ići u inozemstvo raditi, onda bi sigurno bili završili prošlu sezonu najmanje drugi. To kada govorim pritom mislim na propuštene bodeve nekih lanjskih kola kao što su utakmice s Tirolam u gostima, kada smo do 85. minute igrali s igračem manje i vodili 1-0, te su u zadnjim minutama uz pomoć suca izborili izjednačenje i tu propustili 3 boda s tog gostovanja. Pa nepažnja i pad koncentracije na gostovanju u Ramni kada smo do pred kraj drugog poluvremena domaćine vodili s 2-0 i opet nas oni izjednačili, osvojivši samo bod umjesto tri. Onda utakmicu doma na unajmljenom župnom stadionu iz Klokotića s Ravnikom, gdje nam je Ravnik oduzeo bod jedinim sretnim udarcem u okvir vrata u drugom poluvremenu dok smo mi vodili s 1-0 i mi opet propustili vrijedna tri boda, te dodjeljivanje gostima iz Rakaždije nepostojeći kazneni udarac s bijele točke kući, završivši 1-0 za goste oduzevši nam i oni skupocjena tri boda. Kada bi se to zbrojilo onda bi sigurno govorili o drugom mjestu na ljestvici lanjske godine, no to je nogomet i lopta je okrugla.

Ono što Starigrad nije napravio, napravio je Bog koji nikada ne spava, ispravivši jednu počinjenu nepravdu našim dečkima iz Karaševa, i vratio ono što su zapravo oni sami s vlastitim snagama postigli, 2011-te, upis u IV. ligu. Kada o tome govorim mislim pritom na događaj iz 2008./2009. Momci iz sela promovirali su nakon samo prve godine od osnutka ekipu Prolaz iz Karaševa, i doveli je u sezoni 2009./2010. u IV. ligu. Kroz kratko vrijeme bili su smjenjeni, opet od "nekih" svojih mještana, slabih poznavatelja sporta - više radi svojih privatnih ambicija i interesa, doveli igrače iz grada u trenutku kada su ekipa i momci iz Karaševa ostvarili i imali sjajne

Foto: Iacob Domaneanț
Starigrad Karaševo 1299. u IV. ligi!

rezultate u IV ligi, nakon duge stanke od 15-16 godina bez nogometa u Karaševu. Tada su jesensko-zimsku sezonu završili na 12. mjestu od 18 ekipa što je vrlo pohvalno i potom smjenjeni. Odmah tu proljetno-ljetnu nogometnu sezonu 2010-te morali su pauzirati a neki tražiti nove klubove. Istodobno ti opozanti svega dobrog, smjenili su i čitavo rukovodstvo kluba što nije bilo fer a niti potrebno. Naši sportaši hrvatske nacionalnosti ne samo da su pauzirali tu polusezonu, nego im se zabranilo općenito i danas u rođenom selu ulaziti, trenirati, zabaviti se, rekreirati i igrati na jedinom zasada javnom igralištu u Karaševu gdje svi plaćamo porez, što je vrlo sramotno – pozivajući se na vlast, jer podržavatelji ekipe Prolaz su i djelatnici u Općini i mjesnom vijeću. U tom kontekstu, može se reći, kao da je sada te protjerane sportaše, koji su odmah nakon toga odlučili osnivati 2010-te godine novi klub pod imenom Starigrad Karaševo 1299, vraćeno od Boga ono što su pravedno zaslužili i tako su ove godine nakon samo godinu dana od postojanja i igranja u V. ligi, zaigrali i prvu utakmicu ove nogometne sezone 2011/2012 u IV. ligi. I ako neki momci iz prijašnje ekipe su otišli vani raditi, neki još uvijek vuku stare ozljede, momčad su sastavili novi mladi igrači i nade karaševskog nogometa. I evo nakon samo godinu dana vratili smo gdje smo stali 2009. godine. Zbog odustajanja nekih lanjskih četveroligaških ekipa i njihovih raznih financijskih ali i organizacijskih problema, Starigrad

se uspio pravedno po plasiranom mjestu na tablici rezultata do prošle sezone upisati u viši rang natjecanja.

Sam upis nije bio jednostavan jer IV. liga zahtjeva ozbiljniju organizaciju, veliku odgovornost, stvaranje još jedne momčadi juniora i brige oko toga, financijski dodatni troškovi i još puno drugih stvari. Posla ima dosta, nije to baš tako jednostavno kako neki ljudi misle. Šport je znanost koju svi misle da znaju a zapravo su u velikoj zabludi. Jedino ovdje kod nas nažalost u zemlji svi mogu raditi sve i svi sve znaju, no u stvarnosti i u drugim zapadno-razvijenim zemljama nije tako. Djecu treba nešto naučiti, nešto im ostaviti, usaditi im pozitivne radne navike, preuzimanje odgovornosti, odstraniti ih od ceste, alkohola i gubljenja vremena.

20.08.2011. dan je koji će se dugo pamtili i ostati zapisan. Subota je ujutro i prva utakmica u IV. ligi. U najmljeni stadion iz Arsenala u Ričici nažalost, jer igralište u Karaševu nama je zabranjeno, najvjerojatnije zato što smo hrvatska manjina. Govori se da mi nećemo, i sve i svašta, ali najviše su laži i izmišljene stvari jer ne postoji dobra volja od strane naših vladara. U 10 h odigrala se prva utakmica juniora. Starigrad ekipa juniora izgubili su s 6-0 protiv juniora A.S. Baile Herculane. Momci su dali sve od sebe, ali tesko je igrati s 3-4 igrača koji su prvi puta odigrali prvu utakmicu. Svakako bravo za sve momke koji su igrali, glavu gore nije

nastavak na 9 str.

„CINE-ȘI UITĂ TRECURTUL, NU ARE VIITOR”

Din anul 2004, Uniunea Croaților din România a alocat an de an din bugetul propriu bani pentru sărbătoarea de rugă (chirvai) pentru toate localitățile în care se regăsește comunitatea croată din țara noastră.

Mai precis, de acești bani beneficiau formațiile de muzică populară, originare din aceste localități, desemnate pentru a menține atmosfera de sărbătoare din acele zile. Până atunci, banii pentru muzică erau cu greu adunați, din poartă în poartă, de către un grup de tineri organizatori din fiecare sat în parte. Colecta era adeseori îngreunată de refuzul unor săteni de a se număra printre contribuabili, iar banii adunați în acest mod erau prea puțini pentru tocmeala cu muzicanții. Nu de puține ori, tot acei tineri care umblau din poartă în poartă, suportând printre altele și umilința cerșitului, completau diferența din propriile buzunare. Acesta a fost unul din motivele care a slujit ca argument când s-a luat de către UCR măsura finanțării muzicii de chirvai.

Dar, poate motivul cel mai important l-a constituit dorința, sau poate chiar disperarea acestei instituții de a conserva și promova pe cât posibil tradiția și obiceiurile croate carașovenești. Dintre toate elementele patrimoniului nostru folcloric, muzica și implicit dansurile tradiționale au fost de-a lungul timpurilor cele mai expuse influențelor.

Datorită zonei compacte în care trăiesc croații carașoveni s-a reușit în mare măsură păstrarea limbii materne și a obiceiurilor din străbuni. Însă, în ultima perioadă, mai cu seamă de când s-a dezvoltat infrastructura rutieră care a intensificat contactele cu vecinii noștri și de când orice gospodărie de la noi a putut

recepționa pe calea undelor posturile de radio naționale sau ale vecinilor sârbi, limba și folclorul nostru au fost supuse unui asediu greu de stăvilit. Până nu demult fiecare dintre satele croate a dezvoltat o versiune proprie a horei tradiționale carașovenești. Astăzi jucăm o horă carașovenească perfect adaptată melosului și ritmului bănățean, dar pe care încă o simțim ca făcând parte din folclorul și tradiția noastră.

Întrebarea este până când

situații de nerespectarea tradiției. Nu la fel se poate spune, însă, despre sărbătoarea de rugă din satele noastre. Această sărbătoare coincide cu data sfințirii bisericii din satul respectiv și probabil este unul din cele mai propice prilejuri pentru săteni de a-și reaminti tradițiile și obiceiurile satului. Portul popular, muzica și dansurile specifice sunt cele mai adecvate și mai la îndemână unelte în calea uitării în astfel de ocazii. Sunt nenumărate satele românești din

Ruga de la Carașova

vom mai juca această horă, fiindcă în viziunea a tot mai multor tineri este deja clasificată ca fiind depășită și de modă veche. La modă sunt acum formațiile de estradă din sfera „turbo-folk”-ului din Serbia. Aproape că nu găsești o nuntă carașovenească la care să nu fie invitați soliști și interpreți, care mai de care, care să glorifice acest subgen muzical. Mai nou, fenomenul prinde viață și la un alt gen de petreceri care se organizează în sânul comunității noastre - mă refer aici la acele bairamuri organizate de Crăciun sau de majorat de unele restaurante/birturi din satele croate. În definitiv aceste petreceri au, totuși, caracter privat și nimeni nu poate fi acuzat în aceste

jurul nostru în care, de rugă, se pot admira toate acestea. În schimb, la noi se fac eforturi susținute ca ultima fărămă din tradiția noastră - acea horă carașovenească - să fie eliminată și înlocuită cu diverse alte dansuri și jocuri - de noi străine.

Pentru ruga din Carașova, Consiliul local a alocat chiar bani serioși din bugetul co-

munei pentru a contracta muzicanți vestiți din Serbia și a nu oferi nici cea mai mică șansă dansului nostru tradițional. Așadar, Consiliul Local tratează tradiția ca pe o molimă sau ca pe o tumoare ce trebuie extirpată din viețile și obiceiurile noastre. E ca și cum am înlocui laptele matern cu laptele praf sub pretextul pueril că acesta din urmă ar conține mai multe vitamine și ar fi mai sănătos...

De rugă, la Carașova anul acesta a cântat Милан Јовановић. Până la anul vom aștepta cu emoție și nerăbdare și vom șușoti pe la colțuri încercând să dibuim pe care din vedete va aduce Consiliul local pe scena din fața primăriei. Ce mai provocare, stimabililor домни консилиери...

Daniel Lucacela

SVADBE I TULUMI U DOMU KULTURE IZ KARAŠEVA!

1970. godine bila je podignuta u središtu Karaševa impozantna zgrada predviđena s 250 sjedećih mjesta, - Dom kulture.

Unutrašnjosti zgrade nalazi se i jedno muralno umjetničko djelo od 80 četvornih metara kakvo rijetko da postoji u našoj županiji i ne samo. Freska reproducira tradicionalni karaševski danac i svadbeni ručak Karaševskih Hrvata, a djelo je slikao slikar Constantin Crăciun.

Tijekom desetljeća, Dom kulture iz Karaševa je ugostio brojne kulturno-umjetničke događaje, spektakle, folklorne natjecaje, promovirao je mlade umjetničke nade iz Karaševa, a u interijeru Doma prikazani su igrani i dokumentarni filmovi. Nažalost, danas se u Domu kulture ne odvijaju više nikakve kulturne djelatnosti, ne čuju se više stihovi nekih narodnih melodija karaševskog specifičnosti i ne može se više pratiti neki umjetnički program karaševskih učenika, karaševskih muzičkih formacija ili pak gostujućih formacija iz naše ili drugih rumunjskih županija.

Zbog svega toga, zbog totalnog izumiranja kulturnog života u Karaševu, mjesni vijećnici i karaševski knez odlučili su promijeniti i kulturnu destinaciju Doma kulture te su ga odlukom naših izabranika transformirali u mjesto za održavanja svadbi, krštenja, tulumu i drugih provoda. Ni na trenutak nisu razmislili kako oživjeti i dinamizirati kulturni život, nego su naprosto dali Domu novu namjenu, pretvorili su ga u nekakvu vrstu neukusnog restorana. Iznivelirali su najprije dvoranu amfiteatarskog tipa, koju su u prošlom stoljeću teškom mukom napravili naši stari, zatim su je izbetonirali, stavili pločice i gresiju te su nas sve pustili da vjerujemo kako živimo u primitivnom vremenu. Sada je sigurno, u Domu kulture neće više biti predstava! Što će našem knezu i ekipi karaševskih vijećnika kulturni život? Čemu bi to služilo?

O tome kada i u kojim je uvjetima podignut Dom kulture u Karaševu ispričao nam je gosp. Mikola Miloja, koji je u to doba obnašao funkciju počasnog vicikneza u Karaševu.

Gospodine Miloja, biće da se vi sjećate kad i pod kojim uvjetima je napravljen Dom kulture u Karaševu?

Radovi u Domu kulture iz Karaševa

Foto: L. Radan

Ja nesam imal funkciju plaćenu od vicikneza, ja sam u to vreme imal počasnu funkciju vicikneza, sam bil kod financa angažiran. Dali su mi funkciju potpredsjednika za ekonomske probleme i onda su mi dali da se bavim s kaminom. Meni ne bilo drago da prođem kroz te "servisi", če to je bil komunalni, kako prodi guska kroz reku. Sve što se radilo u selu se radilo kroz "muncă voluntară" ili "muncă contributivă". Po zakonu, za godinu si trebal da uciniš 5 do 7 dana, to je bila "muncă contributivă prin forța de muncă" i posi je bila "muncă prin plată (contribuția în bani)" i od ti novac su učinjene škole, puteve, elektrifikare, sve ove stvari.

Godine kad se napravil Dom Kulture ne možem da ti kažem, ne sjećam se. Kad sam ja došal, fundacija kamina je bila gotova, i onda smo počeli da zidamo sve ovo drugo. Se zidalo s kamenji, luđe su nosili svaki dvojica kola kamena, kočijaši po više i se je zidal s malteram. To su Karaševci zidali. Svaki dan dođu oko 30 človeka na radu, najviše su dodile žene, i onda kad pođu k noći doma mi im damo tabel i se naredi drugi 30. Otprilike na dve nedelje je došal red svakomu da dođe da radi na ovi objekti. Tako su napravljeni i kamin, i škola dolnja, i obadva mosta. Stat ne

dal niti ban, stat je činil drugi objekti s novcimami. Mi nismo imali novci da možemo da izradimo sve jedanput, i novci što su bili iz kontribucija, niti to nesi imal pravo da potrošiš sve. Svi novci su išli u banku, banka je financirala objekti državni, a nam je dala "plan de cheltuieli" godišnji, mi dobijemo 100 miliona, oni nim dadu samo 50 da potrošimo, 50 idu tamo, se ruliraju, a su naši novci, posi nim da stat kad on ima mogućie za to, zato se toliko godine pridžilo, a rađa fizična se radila sva od luđi. Mi smo kupili materijali, onda su dodili majstori iz sela, imali smo neki 50, i ti su se menjali, ovej dan su ova dva-tri, onda kad neki ne može sad, dođe drugi put. Su se činili tabeli.

Kad je kamin bil gotov su se činile tzv. "întreceri socialiste pe comune", a mi smo izlezli na prvom mestu. Za to prvo mesto mi smo dobili jednu premiju od županije, te premiju ne nim se dal da ga potrošimo, nego županija je odlučila da jedan frtalj od ti novac se dadu gosp. Radanu da kupi instrumenti muzikalni če nismo imali ništa, a ovi drugi za fresku. Nakon toga su došli 5-6 majstora, šef od rađe im je bil prof. Crăciun, i su donesli 5-6 kamiona konoplja. Prof. Crăciun nim je rekal

nastavak na 10 str.

NAKON 20 I VIŠE GODINA ZAŽIVIO JE NOGOMET I U NERMIDU

27.08.2011 VELEČASNI ĐUREĐ KATIĆ BLAGOSLOVIO JE IGRALIŠTE IZ NERMIDA.

Ove godine V. rumunjska nogometna liga Karaš-Severinske županije bit će bogatija za još jedan hrvatski klub. Naime nakon 20. i više godina u Nermidu na iskru poticaja i ambicije nekih tamošnjih mladih, u Nermidu formirala se opet nogometna ekipa. Razlog više za stvaranje ekipe bio je i dolazak nogometaša iz ekipe Starigrad na igralište u Nermidu na nekoliko treninga i pripreme za IV. ligu, jer kako znate igralište u Karaševu je i dalje zabranjeno za sportsku lokalnu ali i širu mladež, a posebno za mjesnu ekipu Starigrad. Bili smo lijepo prihvaćeni u Nermidu i problema nije bilo. Raduje nas i veseli da je mladež iz Nermida formirala nogometnu ekipu a Starigrad dao taj prvi ambiciozni impuls.

Ime te ekipe je "A.S. Partizan Nermed". Dalje pročitajte neke izjave ljudi koji se za to bave:

S nama su gosp. Milos Milja (Voina) i gosp. Sima Martin.

Dobar dan. Recite nam što slavite Vi danas ovdje na igralištu u Nermidu gdje ste se okupili u tolikim velikim broju?

Voina: Najprije pozdravljamo sve čitatelje Hrvatske Grančice. Kao što vidite okupili smo se danas 27.08.2011. kako bi posvetili naše igralište iz Nermida jer smo nakon dugi niz godina ove godine uz ambiciju i želju mladih uspjeli stvoriti nogometnu ekipu i oživjeti nogomet u Nermidu.

Vidim puno mladih ovdje, što znači sve ovo danas za vas?

Sima: Naši mladi su sami od njine volje pokrenuli ovu ekipu i da se upišu u V. ligu kako bi igrali fudbal. Mi nismo imali ekipu dugo vrijeme, a mi ostali smo uz njih da im pomognemo šta možemo. **Što znači ime ekipe?** Mladi su željeli da se nastavi nekadašnje ime ekipe. Dali smo joj staro ime Partizan Nermed jer tako smo zapamtili od starih dok je Nermed ješte imal ekipu. **Znači vi ste pomogli mladima da se teren ogradi. Koj la da se bavi za ekipu?** Voina: Da, nastojali smo im pomoći što smo više mogli, da se ogradi teren i sve ostalo jer kada smo vidili njihovu volju to

Blagoslov nogometnog igrališta u Nermidu

nam je bilo dovoljno jak motiv da i podržimo. Za ekipu odgovara Cristi, jedan mladi dečko koji je završio prve tri godine sport u Temišvaru. On je i pokrenul našu mladež i okupil ekipu. Ja sam im vrlo zahvalan na ovakvoj inicijativi i odgovornosti.

Vidim da pored izostanka djelatnika iz Općine Karaševa na posvećenju terena pored župnika vlč. Đuređa Katića bio je i vlč. Đuređ Patašan, ali i svi mještani iz Nermida od najmlađeg do najstarijeg. Što Vam je velečasni poručio? Sima: Poručio nam je da se što manje "pridava", sove, da ne budu zle misli i inicijative, da bude mir i složnost. Da nas Bog očuva svi nas ali i nogometaše da se ne ozljede, poželivši nam puno dobrih rezultata i uspjeha nadalje uz Božiji Blagoslov!

Ekipu tko financira, imate li nekog sponzora? Zasad još nemamo nikakvog sponzora, mi se sami financiramo a dalje ćemo vidjet što će biti. U principu pored ekipe smo mi dva, ja i Voina i mi se impliciramo zajedno. **Imate li vi nešto za dodati ?** U principu ne. **Hvala na razgovoru i sretno Vam dalje bilo!**

Hațegan Cristian, inicijator i trener:

Ti si inicijator ove ekipe koju ste danas formirali, reci nam nekoliko riječi o tome?

Da napravil sam ekipu za selo, za djecu iz sela kako bi ih naučil malko fudbal. Ja sam završil sport u Temišvaru i sad sam upisal master na

sportu.

Kako se mladi osjećaju nakon toliko godine bez ekipe, nogometa jer Vas sutra očekuje prva utakmica?

Pa imaju malko emocije jer je ipak ovo nov početak i neznamo što će se dogoditi ali svi vjeruju u sutrašnju pobjedu protiv C.S. Grădinari u 14h i veseli smo što smo ovo uspjeli pokrenuti. Govoril sam za nekog sponzora iz Austrije da nim pomognu s nekim ekipamentima. **Pitam te to iz razloga što ime ekipe je Partizan.. a vidim da imate hrvatske dresove..** Dresove nam je donirao neki privatnik iz Zagreba ali nisam upočen u to najbolje. Fali nam malo iskustvo.. **ne brini doći će i to s vremenom! Imaš li dosta sportaša?** Imam dovoljno, mobilizirali smo se svi, imam i jednog juniora. **Sretno!** Hvala.

Vatav Milan, igrač:

Veseli me da ste uspjeli stvoriti ekipu, kako se ti osjećaš u svemu ovome?

Istina je da smo svi veseli jer smo nakon 20 i više godina, a čujem da čak 25, stvorili našu ekipu u Nermidu. Nogometa nije dugo vremena ovdje bilo, sve smo išli da glidimo u druga naša hrvatska sela kako igraju a neki su naših dečki iz sela i igrali za Croatiju iz Klokotića kao i ja. Nadam se da ekipa zaživi i pusti dobre korijene. **Vidim da imate lijepe dresove s šahovnicom, znaš ti odakle ih imate?**

nastavak na 10 str.